Jelgavas valstspilsētas pašvaldība
JELGAVAS CENTRA PAMATSKOLA
Reģ.Nr. 2812903293
Uzvaras ielā 10, Jelgavā, LV- 3001, tālrunis 63021073, 63022256, e-pasts: jcp@izglitiba.jelgava.lv

Jelgavas Centra pamatskolas audzināšanas darba plāns No 2025./2026. līdz 2027./2028. mācību gadam

1. Ievads.

Audzināšana Jelgavas Centra pamatskolā ir neatņemama izglītības procesa sastāvdaļa, kuras mērķis ir veicināt skolēna vispusīgu personības izaugsmi- tikumisku, pilsoniski atbildīgu, emocionāli nobriedušu, balstoties uz izglītības iestādes vērtībām- cilvēks (kopiena), atbildība, drosme, atvērtība, sadarbība – un veido saikni ar pašvadītas mācīšanās kultūru, sociāli emocionālo attīstību un sadarbību ar vecākiem.

Audzināšanas darbs Jelgavas Centra pamatskolā tiek plānots un īstenots saskaņā ar:

- MK noteikumiem Nr.480 par izglītojamo audzināšanas vadlīnijām;
- Jelgavas Centra pamatskolas attīstības plānu 2026.- 2029.
- Latvijas izglītības attīstības pamatnostādnēm 2021–2027.gadam;
- Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada attīstības programmu 2023.-2029.gadam;
- Jelgavas valstspilsētas izglītības ekosistēmas attīstības stratēģiju 2025.-2034.gadam;
- Jelgavas Valstspilsētas bērnu tiesību aizsardzības programmu 2025.-2034.gadam;
- Ieteicamo atkarības profilakses programmu Jelgavas valstspilsētas ieglītības iestādēm;
- Jelgavas Valstspilsētas jaunatnes politikas rīcības plānu 2022.-2027.gadam;

Izglītības iestādes audzināšanas pieeja balstīta pārliecībā: "Ieraudzīt katrā bērnā un jaunietī potenciālu!" Tā sekmē līderības spēju attīstību, kritisko domāšanu, pilsonisko līdzdalību, kā arī spēju vadīt sevi un sadarboties ar citiem.

Audzināšanas darbs tiek organizēts integrēti- mācību stundās, audzināšanas stundās, klases rītos, interešu izglītībā, karjeras izglītībā, projektos un sadarbībā ar izglītojamo vecākiem un kopienu.

Audzināšanas darba plans ir startēģisks dokuments, kas atspoguļo Jelgavas Centra pamatskolas vērtībās balstītu pieeju izglītojamā personības attīstībai. Audzināšanas plāns tiek veidots kā daļa no izglītības iestādes kopējās izglītības stratēģijas, kur mācības un audzināšana veido vienotu un savstarpēji papildinošu procesu.

Plāns ir rīks un vadlīnijas visai izglītības iestādes saimei- izglītojamajiem, pedagogiem, darbiniekiem, izglītojamo vecākiem, izglītības iestādes vadībai un sadarbības partneriem, lai veidotu atbalstošu, iekļaujošu un iedvesmojošu mācību un audzināšanas vidi.

2. Audzināšanas stratēģiskais mērķis un uzvedības indikatori.

Attīstīt skolēnos spēju pašvadīt savu mācīšanos, uzvedību un dzīvesveidu, veidot cieņpilnas attiecības un apzinātu līdzdalību iekļaujošā un starpkultūru atvērtā skolas kopienā, vienlaikus attīstot prasmi plānot savu izaugsmi un nākotni.

Uzvedības indikatori:

- Skolēns spēj izvirzīt mācību un pozitīvas uzvedības mērķus un patstāvīgi strādāt to sasniegšanai.
- Skolēns regulāri veic pašrefleksiju par savu izaugsmi un attiecībām klasē.
- Skolēns aktīvi piedalās klases un skolas dzīvē, piedāvājot risinājumus un iniciatīvas.
- Skolēns ievēro veselīga dzīvesveida pamatprincipus (miegs, kustības, emocionālā higiēna).
- Skolēns spēj komunicēt atbildīgi arī starpkultūru kontekstā (Erasmus+, digitālā vide).
- Skolēns spēj veidot priekšstatu par savu nākotnes virzību un profesionālo interešu jomu.
- Skolēns ikdienā īsteno skolas vērtības – cieņu, atbildību, drosmi un atvērtību.

3. Jelgavas Centra pamatskolas audzināšanas darba virzieni.

1. **Vērtībizglītība un pilsoniskā attīstība.**
   Izglītojamajos tiek attīstītas iekšējas vērtības (cieņa, drosme, atbildība, atvērtība, kopiena), līdzdalība, demokrātija un rīcība kopīgā labuma vārdā.
2. **Pilsoniskā līdzdalība, tradīciju un skolas kultūras kopšana.**
   Izglītojamie kļūst par aktīviem sabiedrības locekļiem- iesaistās skolēnu pašpārvaldē, projektos, sabiedriskos notikumos un īstenot savas idejas, tādejādi stiprinot demokrātijas kultūru.
3. **Nacionālā identitāte un valstiskuma apziņa.**
   Tiek stiprināta izglītojamo piederība Latvijai- tiek svinēti valsts svētki, iepazīstam Latvijas kultūru, simbolus un tiek veidotas cieņpilna attieksme pret savu valsti.
4. **Tradīciju un skolas kultūras kopšana.**
   Tiek uzturētas un attīstītas izglītības iestādes tradīcijas, kas veicina izglītojamo piederības sajūtu izglītības iestādei un saliedē visu izglītības iestādes kolektīvu.
5. **Caurviju prasmju attīstīšana.**
   Audzināšanas darbā mērķtiecīgi tiek attīstīta kritiskā domāšana, sadarbība, digitālā pratība, radošums un pašvadītas mācīšanās prasmes, kas nepieciešamas 21.gadsimta sabiedrībā.
6. **Pašvadītas mācīšanās un pozitīvas uzvedības veidošana, līderības attīstīšana.**
   Izglītojamie apgūst prasmes izvirzīt mērķus, plānot darbības, reflektēt un atbildēt par savu uzvedību un mācību procesu. Tiek veicināta izglītojamo spēja uzņemties atbildību, ietekmēt, iedvesmot un sadarboties ar citiem.
7. **Sociāli emocionālās prasmes, labizjūta un droša vide.**
   Cieņpilnu attiecību veidošana, emocionālā inteliģence, empātija un savstarpējs atbalsts, izmantojot projekta Kiva tēmas un metodiku un MOT nodarbības.

8. **Iekļaujošas un atbalstošas vides veidošana.**
   Vide, kur katrs izglītojamais jūtas pieņemts, drošs un motivēts mācīties, neatkarīgi no spējām, pieredzes vai kultūras.
9. **Sadarbība ar vecākiem un skolas kopienu.**
   Audzināšanas darbs veidots kā sadarbība ar ģimeni un sabiedrību, īpaši karjeras, emocionālās un pilsoniskās jomas jautājumos.
10. **Karjeras izglītība un personīgās izaugsmes plānošana.**
    Izglītojamie pēta intereses, profesijas, darba tirgu un attīsta prasmes, kas palīdz veidot personīgu izaugsmes ceļu.
11. **Veselīga dzīvesveida un digitālās higiēnas veidošana, drošība un pašaprūpe.**
    Uzsvars uz emocionālo, fizisko un digitālo labbūtību, ieradumiem, kas veicina līdzsvarotu attīstību. Izglītojamie tiek izglītoti par fizisko, emocionālo un digitālo drošību, tiek izpratne par atbildībupret savu un citu labklājību ikdienā un ārkārtas situācijās.
12. **Ilgtspējīga attieksme pret vidi.**
    Izglītojamie apgūst atbildīgu attieksmi pret dabu- tiek īstenoti vides projekti, organizēti pārgājieni un praktiskās nodarbības par ekoloģiju un ilgtspēju.
13. **Lasītprasmes un kritiskās domāšanas attīstīšana.**
    Lasīšana un tekstu izpratne kā instruments vērtību, pašrefleksijas un kritiskās domāšanas veicināšanai.
14. **Internacionalizācija un kultūratvērtība.**
    Erasmus+ un citi projekti, kas palīdz attīstīt izglītojamo globālo domāšanu, sadarbību starptautiskā vidē un cieņu pret daudzveidību.

4. Stratēģiskie virzieni (2025./2026., 2026./2027., 2027./2028.mācību gadam)

Vērtībizglītība un pilsoniskā attīstība.

- Integrēt skolas vērtības audzināšanas procesā un klases stundās.
- Stiprināt skolēna spēju pieņemt atbildīgus lēmumus, sadarboties un cienīt citus.

Pašvadīta pozitīva uzvedība un mācīšanās.

- Attīstīt skolēnu prasmi noteikt mērķus, plānot savu laiku un reflektēt par attiecībām.
- Iekļaut regulāru pašrefleksiju audzināšanas stundās un individuālās sarunās.

Sociāli emocionālā izglītība. Kiva programma.

- Sistemātiski ieviest programmas Kiva tēmas klasēs, akcentējot iejūtību, atbalstu un izpratni.
- Organizēt sociāli emocionālās mācīšanās programmu skolā.
- Risināt uzvedības izaicinājumus, izmantojot atbalstošas pieejas.

Iekļaujošas un drošas vides veidošana.

- Nodrošināt skolēniem sajūtu, ka viņi tiek pieņemti un sadzirdēti neatkarīgi no atšķirībām.
- Radīt fiziski, emocionāli un sociāli drošu vidi klasē un skolā.
- EKO skola programmas ieviešana skolā.

Sadarbība ar vecākiem un kopienu.

- Uzturēt regulāru, atvērtu komunikāciju ar vecākiem par audzināšanas mērķiem.
- Iesaistīt vecākus klases pasākumos, vērtību nedēļās un tematiskajās aktivitātēs.
- Rīkot vecāku seminārus par bērnu labsajūtu, digitālo kultūru un vērtībām.

Lasītprasmes veicināšana un internacionalizācija.

- Atbalstīt lasītprasmes stratēģiju ieviešanu klases stundās – vērtību stāsti.
- Iesaistīt skolēnus un skolotājus Erasmus+ projektos, lai paplašinātu pieredzi, kultūratvērtību un līdzdalību.

Karjeras izglītība.

- Karjeras iepazīšana: klases diskusijas par profesijām, vecāku pieredzes stāsti, karjeras vizītkartes.
- Karjeras attīstība: interešu izpēte, sarunas ar profesionāļiem, nodarbības par prasmēm un darba tirgu.
- Karjeras pašrefleksija: portfolios, prezentācijas par nākotnes iecerēm, karjeras lomu spēles.

5. Audzināšanas plāna īstenošanas programma (2025./2026.-2027./2028.mācību gads)

2025./2026. mācību gads – Vērtības un pašvadība.

Prioritātes:

- Pašvadītas mācīšanās pamatu ieviešana klasē.
- Lasītprasmes integrēšana klasvadībā.
- Starptautiskie projekti un skolu sadarbība.
- EKO skolas prioritātes.
- Veselīgas uzvedības ieradumi un klases mikroklimats.
- Karjeras izglītības vizītkarte.

Sasniedzamais rezultāts.

Skolēni izprot un spēj piemērot skolas vērtības savā ikdienas uzvedībā, veido pirmās prasmes pašrefleksijā un spēj izvirzīt personiskus mērķus klasē un mācībās.

- Individuālo mērķu izvirzīšana klasē.
- Lasītprasmes integrēšana klasvadībā.
- Pozitīvas uzvedības programmas ieviešana.
- EKO skolas vērtību iedzīvināšana klases audzināšanas stundās.
- Vērtību stāsti, ikmēneša fokuss (cieņa, drosme, atbildība).
- Kiva un SEM tēmas klasēs. Ko nozīmē būt drošam, cieņpilnam un līdzatbildīgam klases biedram.
- Vērtību nedēļa ar vecāku līdzdalību.
- Karjeras vizītkarte, profesiju stāsti.
- Darbošanās Erasmus+ projektos.

2026./2027. mācību gads – Līdzdalība un līderība.

Prioritātes:

- Padziļināta pašvadība mācību un attiecību situācijās.
- Kritiskās domāšanas attīstīšana lasot un diskutējot.
- EKO skolas prioritātes
- Starpkultūru komunikācijas prasmes.
- Karjeras izglītības ieviešana klasē/mācību priekšmetos.
- Psihiskā veselība- veselīgas dzīvesveida pamats.

Sasniedzamais rezultāts.

Skolēni demonstrē cieņpilnu, atbildīgu rīcību klasē un kopienā, piedalās iniciatīvās, atbalsta citus un spēj reflektēt par savu lomu iekļaujošā vidē.

• Lomu sadalījums un vērtību projekti.
• Personīgās izaugsmes portfolio izveide.
• Tematiskais cikls: drosme uzrunāt un palīdzēt.
• Skolēnu līdzatbildība klases un skolas dzīvē. Klases pārstāvji un vērtību vēstneši palīdz veicināt Kiva un EKO skolas principus klasēs.
• Darba tirgus tendenču izzināsana.
• Skolēnu pašaprūpes plans, uztura paradumu analīze un diskusijas.

2027./2028. mācību gads – Vides kultūra un kopiena.

Prioritātes:

- Skolēnu līdzatbildība mācību procesā.
- Pašrefleksijas un portfeļu veidošana.
- Starptautiskā pieredze kā mācīšanās resurss.
- EKO skolas prioritātes
- Karjeras izaugsmes portfolio.
- Veselīga dzīvesveida izvērtēšana un iedrošināšana.

Sasniedzamais rezultāts.

Skolēni spēj uzņemties atbildību par vidi sev apkārt, apzināties savu lomu konfliktu situācijās un praktizēt drosmīgu, atbalstošu rīcību.

• Klase kā atbalsta sistēma: sadarbība un iekļaušana.
• Mentoru programma starp klašu grupām.
• Veselības nedēļa ar skolēnu inciatīvām.
• Skolēnu līdzdalība skolas vides uzlabošanā (EKO skolas mērķi).
• Izaugsmes portfolio veidošana.
• Kiva: uzvedība, mobings, vērotāja loma.
• Pašpārvaldes atbalsts drošas vides kultūras stiprināšanā
• Vecāku vakari un sabiedriskās līdzdalības aktivitātes.

6. Saskarsme ar skolas attīstības plānu.

• Pašvadītas pozitīvas uzvedības attīstīšana – skolēna spēja plānot, mērķtiecīgi rīkoties, veikt pašrefleksiju.
• Vērtībizglītība – klases stundās tiek akcentētas skolas vērtības: cilvēks/kopiena, atbildība, drosme, atvērtība.
• Kiva programmas ieviešana kā sociāli emocionālās izglītības pamats drošai videi.
• Lasītprasmes attīstības atbalsts – caur teksta izpratni, vērtību stāstiem, sarunām un refleksiju.
• Sadarbība ar vecākiem – audzināšanas procesā tiek iesaistīti arī ģimenes locekļi (karjeras izglītība)
• Erasmus+ un internacionalizācija – skolēnu kultūratvērtības un līdzdalības veicināšana starptautiskos projektos.
• Veselīga dzīvesveida aktivitātes- veicina skolēnu psihoemocionālo labizjūtu, emocionālo noturību un sociālo drošību, veidojot iekļaujošu un attīstošu vidi visiem skolēniem, darbs EKO skola programmā.
• Karjeras izglītības aktivitātes- mērķu izvirzīšana, portfolio veidošana un izvērtēšana, veicinot skolēnu spēju plānot savu attīstības ceļu un rosinot reflektēt par nākotni un sasaistīt to ar savu ikdienas mācību motivāciju.

7. Audzināšanas darba formas un metodes.

Audzināšanas darbs izglītības iestādē tiek organizēts, izmantojot daudzveidīgas, mērķtiecīgas un izglītojošas formas un metodes, kas veicina izglītojamo aktīvu līdzdalību, sadarbību, pašrefleksiju un vērtīborientētu uzvedību.

Pamatformas:

- Klases stundas (vērtībizglītības, sociāli emocionālas, pilsoniskas tēmās)
- Grupu diskusijas un sarunu apļi
- Projektu darbs un līdzdalības iniciatīvas
- Tematiskās nedēļas (piemēram, Vērtību nedēļa, Veselības nedēļa)
- Skolēnu pašpārvaldes un klases pārstāvju aktivitātes
- Karjeras nodarbības un vizītkartes
- Skolēnu portfolio veidošana un izvērtēšana
- Mentoru programmas un savstarpējās mācīšanās aktivitātes
- Ārpusklases pasākumi, skolas svētki, ekskursijas
- Digitālās vides un tiešsaistes aktivitāšu izmantošana (piem., Padlet, Mentimeter)

Metodes (atbilstoši stratēģiskajiem virzieniem):

1. Diskusijas.

Veicina kritisko domāšanu, spēju argumentēti paust viedokli un uzklausīt citus. Diskusijas palīdz izglītojamajiem attīstīt komunikācijas kultūru un pašpārliecinātību.

2. Klases pārrunas.

Atklāta saruna starp pedagogu un izglītojamajiem par ikdienas jautājumiem, problēmsituācijām un aktuālām tēmām, veicinot savstarpēju sapratni un klases saliedētību.

3. Lomu spēles.

Iespēja iejusties dažādās dzīves situācijās un lomās, attīstot empātiju, konfliktu risināšanas prasmes un izpratni par sociālo mijiedarbību.

4. Simulācijas spēles.

Modelētas situācijas, kurās skolēni trenē lēmumu pieņemšanu, atbildības, atbildības uzņemšanos un sadarbību, īpaši piemērotas līderības attīstībai.

5. Situāciju analīze.

Reālu vai izdomātu piemēru izpēte, palīdzot izprast cēloņsakarības, novērtē rīcības sekas un attīstīt spriestspēju dažādās dzīves jomās.

6. Projektu metode.

Ilgtermiņa uzdevumi, kuros skolēni plāno, īsteno un prezentē rezultātus. Šī metode attīsta iniciatīvu, atbildību un stratēģisko domāšanu.

7. Grupu darbs.

Veicina sadarbību, uzdevumu sadali, cieņpilnu komunikāciju un mērķu sasniegšanu komandā.

8. Lekcijas un vieslekcijas.

Teorētiska un iedvesmojoša informācijas nodošana no pedagoga vai vieslektora.

9. Ekskursijas un izbraukumi.

Pieredzē balstīta mācīšanās, kas paplašina skolēnu redzesloku, stiprina saikni ar reālo dzīvi un sekmē karjeras izglītību un kopienas izjūtu.

10. Vizuālizācija un radošie darbi.

Plakāti, diagrammas, skices, infografikas un radošie uzdevumi, kas palīdz strukturēt domas un attīstīt gan estētisko izjūtu, gan domāšanas skaidrību.

11. Pašrefleksija un attīstības dienasgrāmatas.

Individuāli uzdevumi, kuros izglītojamie domā par savu attīstību, izvērtē uzvedību, mērķus un sasniegumus. Veicina pašvadību un atbildību.

12. Līderības spēles un treniņi.

Izstrādātas spēles un aktivitātes, kas trenē komunikāciju, lēmumu pieņemšanu, uzdrīkstēšanos un ietekmes veidošanu komandā.

8. Izglītības iestādes tradīcijas un aktivitātes.

Jelgavas Centra pamatskola ir mācīšanās un radošuma telpa, kurā būtiska loma ir jēgpilnām tradīcijām un kopīgiem piedzīvojumiem. Izglītības iestādes pasākumu kultūra stiprina vērtības, saliedēšanu, atbildību, piederību Latvijai un savai kopienai.
Tradīcijas ir audzināšanas darba instruments, ar kura palīdzību tiek īstenoti izglītības mērķi.
Izglītības iestādes tiek plānotas, ņemot vērā:

- Valsts noteiktās svētku un atceres dienas (saskaņā ar MK noteikumiem Nr.480).
- Izglītības iestādes attīstības plānu un mērķiem.
- Kultūrizglītības piedāvājumu (Latvijas skolas soma, SIF projekts, Erasmus+ projekts)
- Izglītojamo, pedagogu, izglītojamo vecāku un kopienas iniciatīvas.

9. Audzināšanas plāna ikgadējais izvērtējums.

Jelgavas Centra pamatskolā audzināšanas darbs ir dinamisks un attīstibu veicinošs process, kas katru gadu tiek izvērtēts, lai saprastu, kas strādā vislabāk, kas iesaistītajām pusē ir nozīmīgs un ko iespējams uzlabot.

Izvērtējuma mērķis ir ieraudzīt, iedvesmot un pilnveidot. Ikgadējā izvērtēšana ir pamats tam, lai izglītības iestāde ar katru gadu kļūtu viedāka, cilvēkcentrētāka un vērtīborientēta, turpinot attīstīt audzināšanas darbu kā dzīvu un nozīmīgu izglītības sastāvdaļu.

Izvērtēšana ļauj:

- analizēt izglītojamo dinamiku vērtību, uzvedības un līdzdalības aspektos;
- izprast audzināšanas darbu kā sistēmu (klases, skolas, sabiedrības aspektos)
- iesaistīt visus kopīgā refleksijā par audzināšanas kultūru.

Izvērtējuma formas un metodes

1. Individuālā izglītojamo izvērtēšana

- Pašrefleksijas un izvērtēšanas anketas
- Izglītojamo mērķu sasniegšanas pašvērtējums
- Pašrefleksijas dienasgrāmata
- Izaugsmes portfolio (vērtību stāsti, uzdevumi, karjeras vizītkartes)
- Sarunas ar audzinātāju (pusgada vai gada noslēgumā)

2. Audzinātāja pašvērtējums

- Audzinātāja darba analīze un pašrefleksija.
- Pārskats par klases dinamiku
- Izglītojamo dalības un līdzdalības novērtējums
- Situāciju analīze (piemēram, uzvedības gadījumi)

3. Klases grupas izvērtēšana

- Sociometriskā kartes.
- Sadarbības izvērtēšanas apļi.
- Kiva/MOT refleksijas sesijas pēc katras tēmas.
- Kopējā gada retrospektīva.

4. Vecāku un ģimenes iesaiste izvērtēšanā

- Vecāku aptaujas par bērnu attīstību un klases vidi, labizjūtu.
- Individuālās sarunas vai trialogi (skolēns – vecāks – audzinātājs)
- Vecāku komentāri.

5. izglītības iestādes līmeņa izvērtējums (gada pārskatā)

- Skolēnu aptaujas par audzināšanas procesu un vērtībām.
- Kiva programmas rezultātu pārskats.
- Karjeras un vērtību pasākumu izvērtējumi.
- Vecāku un pedagogu diskusiju grupas (fokusgrupas).
- Stratēģisko indikatoru monitorings (mērķi, uzvedība, iesaiste).
- Izglītības iestādes pasākumu izvērtējums.
- Skolas padomes atgriezeniskā saite.
- Pedagoģiskās padomes izvērtējums.

10. Noslēgums.

Sagatavotais audzināšanas plāns ir pierādījums tam, kā vērtības pārtop rīcībā, kā vīzija kļūst par pieredzi, un kā sadarbība veido skolas kultūru. Tas apvieno skolas stratēģiju, pedagoģisko pārliecību un praktiskās metodes, lai audzināšana kļūtu par jēgpilnu, iekļaujošu un attīstību veicinošu procesu visiem- izglītojamajiem, pedagogiem, darbiniekiem, vecākiem un sabiedrībai.

Plāns ir uzskatāms par atspēriena punktu, lai ikdienas darbā izglītības iestādē mērķtiecīgi īstenotu caurviju prasmes, stiprinātu izglītojamo pašapziņu, pilsonisko līdzdalību un emocionālo labizjūtu.

Izglītības iestādē audzināšanas darbs tiks attīstīts kā kopīga miija, kurā ikviena rīcība atspoguļo vērtības.

Šis dokuments mainās līdz ar pārmaiņām izglītības iestādē un izglītības iestādes izglītības ekosistēmā.

Jelgavas Centra pamatskolas audzināšanas darba plāns izskatīts klašu audzinātāju metodiskajā apvienībā un apstiprnāts pedagoģiskās padomes sēdē 2025.gada 29.augustā.

Jelgavas Centra pamatskolas audzināšanas darba plāns stājas spēkā ar 2025.gada 1.septembri.

Apstiprinu:
Agita Ozoliņa
Jelgavas Centra pamatskolas direktore